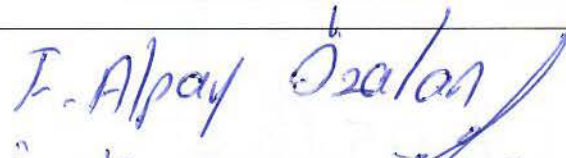

MİLLET MECLİSİ KALKINMA PARTİSİ
TBMM Grup Başkanlığı
Tarih : 23.04.2022
Sayı : 197

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zaman içerisinde insanlığın bilgi birikiminin artması, yaşam şartlarının değişmesi ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte toplumların ekonomik ve sosyokültürel yapısı da değişim göstermektedir. Son dönemlerde, özellikle dünya savaşlarından sonra ülkelerin bilimsel çalışmalara ağırlık vermesi neticesinde tıp ve sağlık teknolojisi alanında önemli gelişmeler yaşanmış ve insanoğlunun doğuştan beklenen ortalama yaşam süresi uzamıştır. Diğer taraftan doğurganlık ve ölüm hızları da tüm dünyada düşüş göstermiştir. Sonuç olarak yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 yaş ve üzerindeki kişilerin toplam nüfus içindeki oranı dünya genelinde büyük ölçüde artış göstermiştir. Nüfus projeksiyonlarına göre, ilerleyen yıllarda da bu artışın devam etmesi beklenmektedir. Bu durum birçok ülkenin ve uluslararası kuruluşun incelemelerine konu olmuş, Birleşmiş Milletler ise konuya ilişkin ‘Dünya Nüfusunun Yaşlanması 2020’ raporunu hazırlamıştır.

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de yaşlı nüfus hem sayısal hem de oransal olarak artmaktadır. Bu durum, ülkemizin mevcut demografik yapısında yaşlılık ve yaşlanma sürecinin hem bireysel düzlemde hem de nüfus bazında incelenmesi gerekliliğini doğurmaktadır. TÜİK verileri incelendiğinde, nüfusun yaş gruplarına dağılımı yönünden ülkemizin demografik yapısının hızla değişmekte olduğu görülmektedir. Kültürümüzde çok değerli bir konumda bulunan, hayat kıdemi fazla büyüklerimiz olan yaşlılarımıza ihtiyaç duydukları kamu hizmetlerinin niteliksel ve niceliksel anlamda üstün kalitede, sürekli ve sürdürülebilir olarak sunulması, Devletimizin sosyal devlet vasfının gereğidir. Bu çerçevede, demografik dönüşüm süreci içerisindeki ülkemiz nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımında yaşanan değişimin incelenmesi, yaşlı nüfusumuzun artışıyla oluşacak yeni gereksinim ve fırsat alanlarının aktif ve sağlıklı yaşlanma perspektifi çerçevesinde ele alınması, yaşlılarımızın hayatın çeşitli alanlarında yaşadıkları veya yaşamaları muhtemel sorunların tespiti, söz konusu olası sorun alanları için gereken önlemlerin alınması ve yaşlılarımıza -yönelik kamu hizmetlerinin bölgesel ve bireysel niteliklere göre çeşitlendirilerek, aksatılmadan ve daha nitelikli şekilde sunulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclis İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

	 Ahmet AYDIN Adıyaman Milletvekili
 Rumessa Kodı İstanbul Milletvekili	 İ. Alpay Özalan İzmir

GEREKÇE

21. yüzyılda karşılaştığımız en önemli meselelerden biri “dünya nüfusunun yaşlanması”dır. Teknolojinin gelişmesi, tedavi yöntemlerinin çeşitlenmesi ve insan sağlığı ile ilgili farkındalığın artması sonucunda doğuştan beklenen ortalama yaşam süresi tüm dünyada artış göstermiştir. Birleşmiş Milletler’in ‘*Dünya Nüfusunun Yaşlanması 2020*’ raporuna göre, artan yaşam süresine ve beklentisine ek olarak doğurganlık ve ölüm hızlarının azalması, yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 yaş ve üzerindeki kişilerin toplam nüfus içindeki oranını artırmaktadır. 2021 yılında dünya genelinde 65 yaş ve üzeri 764 milyonu aşkın kişi bulunmaktayken, bu sayının 2050 yılında 1,5 milyarı aşacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye’de de TÜİK verilerine göre yaşlı nüfusumuzun 2016 ilâ 2021 yılları arasında %24 oranında arttığı görülmektedir. Yaşlı nüfusumuzun toplam nüfusumuz içindeki oranının, 2010 yılında %7,2 iken 2021 yılında %9,7’ye çıktığı görülmekte; 2080 yılında ise bu oranın %25,6’ya ulaşması beklenmektedir. Yaşlı nüfus açısından ülkemiz, dünya genelinde 167 ülke arasında 68. sırada yer almaktadır.

Yine TÜİK verilerine göre ülkemizde, 2021 yılında toplam 25 milyon 329 bin 833 hanenin %24,1’inde en az bir yaşlı vatandaşımız yaşamaktadır. Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden “yaşlı bağımlılık oranı” da 2021 yılında %14,3’e yükselirken, çalışma çağındaki yüz kişiye düşen çocuk sayısını ifade eden “çocuk bağımlılık oranı” ise %33’e düşmüştür. Yaşlı bağımlılık oranının 2025 yılında %16,4’e, 2030’da %19,6’ya, 2040 yılında %25,3’e, 2060’da %37,5’e ve 2080 yılında %43,6’ya çıkacağı öngörülmekte iken çocuk bağımlılık oranının ise ters orantılı olarak düşüş göstermesi beklenmektedir. Bir başka ifadeyle, ülkemizde 2021 yılsonu itibarıyla çalışma çağındaki her 100 kişi, 33 çocuğa ve 14,3 yaşlı bireye bakmaktadır. Nüfusumuzun yaş bağımlılık ağırlığı çocuk nüfustan yaşlı nüfusa doğru değişim göstermektedir.

Türkiye’de tek başına yaşayan yaşlı sayısının da yüksek olduğu bilinmektedir. TÜİK araştırmasına göre, 1 milyon 561 bin 398 yaşlı vatandaşımız tek başına yaşamakta olup bu vatandaşlarımızın %74,9’unu kadınlar, %25,1’ini ise erkekler oluşturmaktadır.

Yaşlılarımız sahip oldukları deneyim ve bilgi birikimi ile toplumumuzun önemli bir bileşenidir. Büyüklerimize gösterilen özen ve saygı, kültürümüzün temel bir unsurudur. COVID-19 pandemisinin ilk dönemlerinde çeşitli ülkelerde öncelikli olarak korunacak gruplar arasında yaşlıların yer almadığı, yaş triajı gibi farklı önlemlerin uygulandığı gözlemlenirken, ülkemizde öncelikle 65 yaş ve üzerindeki bireylerin sağlığını muhafaza etmeye yönelik tedbirler alınması bu durumun göstergelerinden biridir.

Yaşlılık, yaşlanma ve yaşlılarımızın hayat standartlarının yükseltilmesi olgusu çok sayıda bakanlığın ve diğer kamu kurumlarının ortak çalışma alanlarından biri olup söz konusu kuruluşların bir arada ve eşgüdüm içerisinde çalışmasını gerektirmektedir. Büyüklerimizin Milletimizin vicdanındaki ayrıcalıklı konumu da bu konunun bir Devlet politikası olarak ele alınmasının önemini ortaya koymaktadır.

Ülkemiz, emektar ve cefakar yaşlıların yaşam kalitesini iyileştirmek için uzun bir yol kat etti. Bununla birlikte demografik yapımızın zaman içinde değişmekte olduğu ve bu değişikliğin doğru bir şekilde tahlil edilmesi suretiyle yaşlı vatandaşlarımıza sunulan kamu hizmetlerinde gerekli uyarlamaların yapılması gerektiği açıktır.

Bu açıklamalar ışığında ülkemizde yaşlanmanın endişe edilecek bir durum olmadığını göstermek, yaşlı vatandaşlarımızın toplam nüfus içindeki oranının artma eğiliminde olması sebebiyle ülkemizde yaşlı vatandaşlarımızın yaşam standartlarını muhafaza etmek ve yaşam kalitelerini daha da iyileştirmek amacıyla;

- Türkiye'de yaşlılara yönelik uzun vadeli politikalar ve bakım sistemleri için bir yol haritası oluşturulması,

-Türkiye'de aktif ve sağlıklı yaşlanma perspektifinin yaşlılarımıza yönelik geliştirilen tüm politika alanları ve sunulan hizmetlerde hâkim kılınması,

- Yaşlı nüfusun hayat kalitesinin iyileştirilmesi ve bu iyileştirmede sürekliliğin sağlanması noktasında farklı ülkelerde gerçekleştirilen başarılı uygulamaların ülkemize uyarlanabilirliğinin değerlendirilmesi,

- Ülkemizde yaşlı nüfusa yönelik olarak sunulan sağlık hizmeti (tedavi yöntemleri, ilaç tedariki vb.) politikaları ile sosyal hizmet politikalarının değerlendirilmesi, bu hizmetlerin aksamadan, etkin bir şekilde sürdürülmesi ve daha nitelikli şekilde sunulması

için, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirlerin belirlenmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Harman Çay
Kırklake

Semih EKİNCİ
Sivas M.V.
Sulmuş

Ceyda Getin Erenler
Kütahya M.V.

Yusuf BASER
Yozgat M.V.

Yavuz ERGUN
Niğde M.V.
Yavuz

Ali Cumhur TAZKIN
MERSİN M.V.
Ali

Mehmet ERDOĞAN
Gaziantep M.V.

Selim GÜLTEKİN
Niğde M.V.
Selim

Salih Cera
Trabzon M.V.
Salih

Cihan Pektaş
Gümüşhane M.V.
Cihan

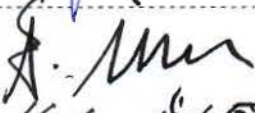
Yabancı Aydemir
Ezginin Millatı
Yabancı

Yasin Uluç
Burdur M.V.
Yasin

Cengiz Demirbaya
MARDIN

Abdullah GÜLER
İstanbul Mu.

İsmail Gınes
USAK mu.

Emrullah İLER
Ankara Mu.

Behin Kuwet Er
AYDIRI M. V.

İsmail ÖZ
Balıkesir Mu.

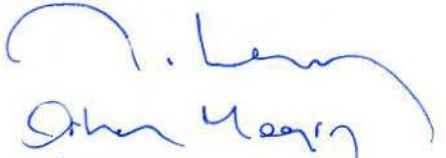

İsmail Gınes
USAK mu.

Mehmet Aydın
BURSA mu

Hacı Bayram Türkçü
Hatay Mültezimliği

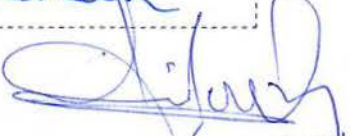

Fatih Silem
Deriye mu
İstanbul mu

Mehmet DURMUŞOĞLU
Osmaniye mu.

Ali Lemi
Osman Mu.
Ankara mu.

Ömer Bay
BATH mu.

İsmail Kaya Mültezimliği
Sivas
Osman mu.

Hacı Bayram
Sivas